Aan de leden

Datum
25-08 2022
Kenmerk
TDO/U202200407
Lbr. 22/047
Telefoonnummer
070-373 83 93
Bijlage(n)
-

Onderwerp
Standaardisatie Haven en Haal Centraal-specificaties

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Het VNG-bestuur heeft dit voorjaar twee nieuwe standaarden voor de gemeentelijke informatievoorziening vastgesteld. In deze brief leest u per standaard wat deze inhoudt en wat uw gemeente moet of kan doen. Met deze standaarden zetten we een volgende stap naar een moderne informatievoorziening en een optimalisering van de gemeentelijke dienstverlening.

Standaardisatie

Conform het uitgangspunt 'één keer ontwikkelen, 344 keer toepassen' zijn beide standaarden vastgesteld door het VNG-bestuur met de status ‘Pas toe of leg uit’. Concreet betekent dit dat gemeenten de standaard moeten gebruiken of moeten uitleggen waarom ze het op dat moment niet doen. Het besluit tot standaardverklaring is volgens de samenwerkingsprincipes van Common Ground tot stand gekomen en stimuleert de verdere uniformering van gegevensuitwisseling.

Haven

Het gaat in de eerste plaats om Haven, een standaard voor zogenoemde platform-onafhankelijke cloud hosting. Applicaties oftewel programma’s draaien op een ICT-infrastructuur. Dat kan in de vorm van een fysieke computer bij de gemeente, maar steeds vaker ook via een netwerk of via internet. Dat laatste heet ook wel ‘cloud computing’. Omdat applicaties worden aangepast aan de infrastructuur waarop ze draaien, is het voor gemeenten lastig om samen nieuwe applicaties te ontwikkelen. Of om over te stappen naar een andere leverancier. Haven biedt een oplossing voor dit probleem. De Haven-standaard is als het ware een universele adapter, die alle gemeenten een uniforme ICT-infrastructuur biedt voor het hosten van applicaties. Dit zorgt onder andere voor uniformiteit, minder afhankelijkheid van leveranciers en kostenreductie. Ook gemeenten die nog niet ‘naar de cloud gaan’ kunnen gebruik maken van Haven.

Een groot aantal gemeenten, samenwerkingsverbanden en leveranciers werkt overigens al met Haven. Ook uw gemeente kan gebruik maken van de Haven-standaard. Dat kan door kennis te

nemen van referentie-implementaties en andere hulpmiddelen die worden aangeboden. En door in gesprek te gaan met uw leveranciers van clouddiensten. Meer informatie vindt u in dit nieuwsbericht op de website van de VNG en op de website van Haven.

Haal Centraal API- specificaties

De tweede standaardverklaring is van toepassing op de API-specificaties die met het programma Haal Centraal zijn vormgegeven[1]. Met de gerealiseerde API's (Application Programming Interfaces) kunnen overheidsorganisaties basisgegevens rechtstreeks bij de landelijke registraties bevragen. Dit is een eerste stap naar een gegevenslandschap zonder lokale gemeentelijke kopieën, die kunnen zorgen voor fouten in de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Er zijn API's beschikbaar voor de basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), Kadaster (BRK) en Waarde Onroerende Zaken (WOZ). De API waarmee gegevens kunnen worden opgehaald uit de Basisregistratie Personen (BRP) wordt aan het einde van dit jaar opgeleverd. De VNG heeft interbestuurlijke afspraken gemaakt met zowel het ministerie van BZK als het Kadaster en de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens om het duurzame gebruik van de API's te borgen en zal een regisserende rol behouden bij het implementatieproces.

De standaard voor API-specificaties geldt per 1 oktober 2022. Dat betekent dat gemeenten die informatie nodig hebben die door deze API's worden afgedekt, deze gestandaardiseerde specificaties moeten gebruiken. Tot slot is het belangrijk om te benadrukken dat de API-specificaties zijn gestandaardiseerd en niet het gebruik van de API's zelf. Bestaande uitwisseling van gegevens blijft mogelijk, bijvoorbeeld als gemeenten al gebruik maken van BRK Levering.

Wat betekent dit voor de gemeentelijke ICT- afdeling?

1. Starten met Haven:

- Gemeenten kunnen zelf een Haven-omgeving installeren op hun bestaande of nieuwe (cloud-) infrastructuur of inkopen bij een leverancier;
- Op de website van Haven staan alle nodige documentatie en hulpmiddelen om aan de slag te gaan. Ook is er een 'Haven Compliancy Checker' die geautomatiseerd vaststelt of een omgeving voldoet aan de Haven standaard.

2. Starten met de gestandaardiseerde API-specificaties van Haal Centraal:

- Ga in gesprek met softwareleveranciers over de implementatie in applicaties die basisgegevens uit landelijke registraties bevragen;
- De VNG ondersteunt gemeenten door middel van een Referentiearchitectuur en een Getting Started Guide. Daarnaast staat in de Haal Centraal Startgids wat gemeenten kunnen doen om op de API's aan te sluiten en organiseert de VNG regelmatig online informatiesessies over 'Starten met Haal Centraal API's'.

Wat betekent dit voor de gemeentelijke inkoopafdeling?

1. Starten met Haven:

Als gemeenten de cloud gaan gebruiken, is de Haven-standaard van toepassing op het hostinggedeelte. Bij een opdracht voor hosting moeten gemeenten Haven als eis stellen aan leveranciers. De meeste leveranciers bieden al Haven-compliant omgevingen aan. Als een gemeente een Common Ground-toepassing gaat gebruiken, is de Haven-standaard eveneens van toepassing op het hostinggedeelte. U kunt een actueel overzicht van toepassingen in de Common Ground Componentencatalogus vinden. Voor leveranciers geldt geen verplichting. Het staat leveranciers dan vrij om al dan niet mee te dingen.

2. Starten met de gestandaardiseerde API-specificaties van Haal Centraal:

[1] Voor meer informatie over de gebruiksopschaling van de Haal Centraal API's, zie: https://vng.nl/nieuws/opschaling-van-gebruik-apis-onderzocht

Als er gebruik wordt gemaakt van API's voor gegevensuitwisseling, moeten de Haal Centraal API-specificaties, waar passend, worden meegenomen in de aanbesteding van nieuwe systemen. De VNG adviseert gemeenten om voor het publiceren van een aanbesteding eerst in gesprek te gaan met de leveranciers over de wensen en eisen die een gemeente wil stellen. VNG ondersteunt gemeenten hierbij met voorbeeldteksten en een checklist voor aanbestedingen.

Meer informatie
Voor meer informatie over Haven en Haal Centraal verwijzen wij u naar de website[2] van de VNG of de specifieke informatiepagina's zoals opgenomen in deze ledenbrief. Of neem contact op met het Klantcontactcentrum van de VNG via 070-373 83 93.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

L.K. Geluk
Algemeen directeur

[2] Voor Haven, zie https://vng.nl/projecten/haven-een-standaard-voor-platform-onafhankelijke-cloud-hosting
Voor Haal Centraal, zie https://vng.nl/projecten/haal-centraal